

Prieigos prie mokslo publikacijų realizavimo galimybės: leidėjų nuostatos bei akademinėjų institucijų patirtis

dr. Žibutė Petrauskienė
Vilniaus universiteto bibliotekos
Mokslinės informacijos duomenų centro vedėja
Tel.: 2 68 71 24
el. paštas: zibute.petrauskiene@mb.vu.lt

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKA

Pranešimo turinys

- Atvirosios prieigos (AP) samprata, įgyvendinimo būdai.
- AP dokumentai pasaulyje ir Lietuvoje?
- Leidėjų nuostatos dėl AP.
- Akademinė institucijų patirtis.
- Apibendrinimas

Atviroji prieiga – tai:

- Nemokama ir nevaržoma interneto prieiga prie mokslinių tyrimų produkcijos (mokslinių straipsnių, tyrimų duomenų, konferencijų pranešimų ir kitos publikuotos bei nepublikuotos medžiagos).
- Galimybė kiekvienam vartotojui laisvai ir nemokamai skaityti, kopijuoti, spausdinti nedidelį skaičių kopijų, įsirašyti į savo kompiuterines laikmenas, platinti, atlikti paiešką ar pateikti nuorodas į viso teksto straipsnius.
- Prieiga, nepažeidžiant autorinių teisių.
- Prieiga prie kokybiškos informacijos:
 - prie recenzuotos mokslinės publikacijos,
 - prie publikacijos pripažintame moksliniame žurnale.

Atvirosios prieigos įgyvendinimo būdai

- **Auksinis kelias – AP žurnalai.**
 - Leidžiami AP žurnalai:
 - Visiškos AP (leidžiama 100% prieiga prie visų straipsnių).
 - Hibridiniai (kai kurie straipsniai prieinami su tam tikromis sąlygomis).
 - Už publikavimąsi dažniausiai reikia mokėti, tačiau informacija kitiems yra prieinama laisvai (Pvz., PLoS).
 - Autoriai raginami publikuoti AP žurnaluose.
- **Žaliasis kelias – institucinės talpyklos.**
 - **Autoriai publikuojasi įprastuose žurnaluose:**
 - Autorius gali publikuoti prestižiniame ir/ar brangiame žurnale.
 - **Kuriamos institucinės (nacionalinės, teminės) AP talpyklos.**
 - Institucija ar šalis moka už AP talpyklos palaikymą.
 - **Autoriai raginami talpinti recenzuotą ar kt. publikaciją į AP talpyklą.**

Situacija pasaulyje

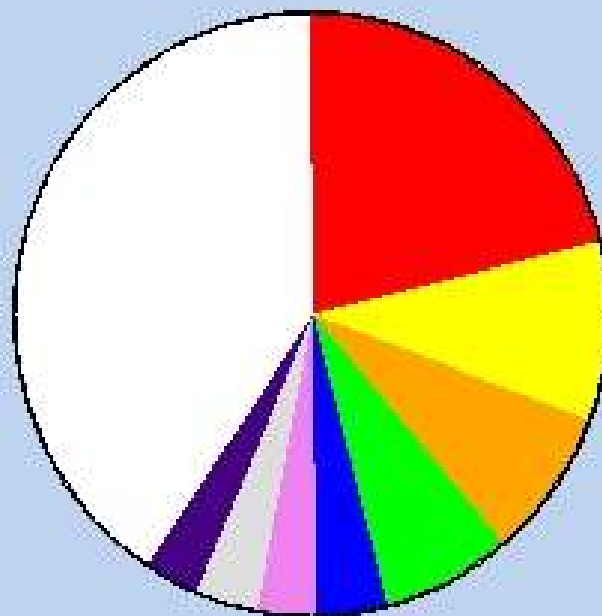
- AP sąjūdis – 1999 m.
- Šiandien jį palaiko ir skatina:
 - Europos mokslinių tyrimų patariamoji taryba (EURAB)
 - Europos Sąjungos taryba
 - Europos mokslo taryba (ERC)
 - Europos universitetų asociacija (EUA) ir t.t.
- Pasaulyje veikia:
 - 1798 AP talpyklos (<http://www.opendoar.org/>) (2010 lapkričio 30 d.);
 - 1991 AP talpykla (<http://roar.eprints.org/>) (2010 lapkričio 30 d.).

Institucinių talpyklų pasiskirstymas

(http://www.open_doar.org/find.php?format=charts)

Proportion of Repositories by Country
Worldwide

United States	(376 = 21%)
United Kingdom	(182 = 10%)
Germany	(142 = 8%)
Japan	(129 = 7%)
Spain	(67 = 4%)
Australia	(62 = 3%)
France	(57 = 3%)
Italy	(57 = 3%)
[85 Others]	(726 = 40%)

Total = 1798 repositories

Svarbiausi atvirosios prieigos dokumentai (1)

- **Budapešto Atvirosios Prieigos iniciatyva**, 2002
(<http://www.soros.org/openaccess/read.shtml>).
- **Bethesda deklaracija dėl atvirosios prieigos biomedicinos srityje**, 2003
(<http://www.earlham.edu/~peters/fos/bethesda.htm>).
- **Berlyno atvirosios prieigos prie mokslinės ir humanitarinės informacijos deklaracija**, 2003
(<http://oa.mpg.de/lang/en-uk/berlin-prozess/berliner-erklarung/>).
- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (*OECD*) deklaracija dėl prieigos prie mokslinių tyrimų, finansuojamų iš viešojo sektoriaus, duomenų
(http://www.oecd.org/document/0,2340,en_2649_34487_25998799_1_1_1_1,00.html).

Svarbiausi atvirosios prieigos dokumentai (2)

- Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos *IFLA* pareiškimas dėl atviros prieigos prie mokslinės literatūros ir dokumentacijos (<http://archive.ifla.org/V/cdoc/open-access04.html>).
- *ERC* - Europos mokslo tyrimų tarybos (*European Research Council*) deklaracija dėl atviros prieigos (<http://archive.ifla.org/V/cdoc/open-access04.html>).
- Europos mokslo tyrimų patariamąsios tarybos (*EURAB – European Research Advisory Board*) rekomendacijos „Mokslinės publikacijos: atviros prieigos politika“ (http://ec.europa.eu/research/eurab/pdf/eurab_scipub_report_recomm_d ec6_en.pdf).
- Europos Komisijos komunikatas COM(2007)56 „Mokslinė informacija skaitmeniniame amžiuje: prieinamumas, sklaida ir išsaugojimas“ (http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/communication-022007_en.pdf).

Svarbiausi atvirosios prieigos dokumentai (3)

- Europos Komisijos komunikatas COM(2007)161 „Europos mokslinių tyrimų erdvė. Naujos perspektyvos“ (http://ec.europa.eu/research/era/pdf/era_gp_final_lt.pdf).
- *ERC* - Europos mokslo tyrimų tarybos (*European Research Council*) rekomendacijas atvirai prieigai (http://erc.europa.eu/pdf/ScC_Guidelines_Open_Access_revised_Dec07_FINAL.pdf).
- Europos universitetų asociacijos darbo grupės rekomendacijos atvirai prieigai (<http://www.eua.be/eua-work-and-policy-area/eua-policy-position-and-political-declarations/>).
- Europos Komisijos rekomendacijos intelektualinės nuosavybės valdymui žinių perdavimo veiklose ir praktikos kodeksas universitetams bei kitoms viešosioms tyrimų organizacijoms (<http://www.eua.be/eua-work-and-policy-area/eua-policy-position-and-political-declarations/>).

Svarbiausi atvirosios prieigos dokumentai (4)

- **2009 m. gruodžio 1 d.:** pradėtas vykdyti [OpenAIRE](http://www.openaire.eu/) (<http://www.openaire.eu/>) projektas (*angl. Open Access Infrastructure for Research in Europe*), finansuojamas iš Europos Komisijos 7-osios bendrosios programos (7BP). OpenAIRE tikslas: sukurti ir valdyti elektroninę infrastruktūrą mokslinių publikacijų tvarkymui, padėti tyrėjams įgyvendinti 7BP atvirosios prieigos bandomosios iniciatyvos reikalavimus ir kartu su kelių disciplinų mokslo bendruomenėmis iširti mokslo duomenų tvarkymo paslaugas.
- Infrastruktūra pristatyta š.m. gruodžio pradžioje.
- OpenAIRE – tai tinklas atvirų saugyklų, kur galima susipažinti su dotacijas pagal Septintąją bendrąją programą ir iš Europos mokslinių tyrimų tarybos gaunančių mokslininkų darbais, visų pirma sveikatos, energetikos, aplinkos, informacinių ir ryšių technologijų, mokslinių tyrimų infrastruktūros, socialinių ir humanitarinių mokslų srityse.

AP dokumentai Lietuvoje (1)

- **Mokslo ir studijų įstatymas (2009 05 12).**
45 straipsnis. Mokslinės veiklos rezultatų viešumas
- 1. Siekiant užtikrinti valstybės biudžeto lėšomis atliekamų mokslinių tyrimų kokybę, valstybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą, paskatinti mokslo pažangą, visi valstybinėse mokslo ir studijų institucijose atliekamų mokslo darbų rezultatai turi būti skelbiami viešai (internete ir kitais būdais), kiek tai neprieštarauja intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

AP dokumentai Lietuvoje (2)

- 2009 gegužės mėn. Vytauto Didžiojo universiteto Rektoriaus įsakymas *Dėl Vytauto Didžiojo universiteto studijų ir mokslo elektroninių dokumentų teikimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinę sistemą (eLABa) tvarkos* (http://biblioteka.vdu.lt/Eleidyba_teikimotvarka_20090520.pdf).
- 2009 spalio 8 d. VU senato komisija patvirtino *Atviros prieigos prie Vilniaus universiteto mokslo darbų ir mokslinių tyrimų rezultatų nuostatus* (http://www.mb.vu.lt/Dokumentai/atviros_prieigos_vu_nuostatai.pdf):
 - Vilniaus universitete dirbantys tyrėjai, mokslininkai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, mokslo pagalbinis personalas ir kiti VU mokslinės bendruomenės nariai savo mokslinius straipsnius, išspausdintus recenzuojamuose moksliniuose žurnaluose, bei kitą mokslo produkciją pagal galimybes privalo talpinti Vilniaus universiteto elektroninėje talpykloje.
 - Iš universiteto biudžeto finansuojami mokslo darbų žurnalai turi būti įtraukti į atviros prieigos žurnalų registrą (DOAJ - Directory of Open Access Journals, <http://www.doaj.org>).

AP skyrelis VUB svetainėje

- Adresas: <http://www.mb.vu.lt/atvira-prieiga>
- Kas yra atviroji prieiga?
- Atvirosios prieigos įgyvendinimo būdai
- Atvirosios prieigos nauda
- Iniciatyvos ir politiniai dokumentai
- Atvirosios prieigos šaltiniai
- Autorių teisės
- Klauskite
- Žodynas

Leidėjų nuostatos dėl AP ir talpinimo į talpyklas (1)

- Žurnalai “Nature”, “Nature Medicine”, “Nature Physics”, “Nature Chemical Biology” ... :
- Leidžia talpinti publikavimui priimtą, bet dar nerecenzuotą straipsnį.
- Leidžia talpinti institucinėje talpykloje po 6 mėn.
(http://www.nature.com/authors/author_services/deposition.html)
- **NPG's Self-Archiving Policy and License to Publish**
- NPG has long been a supporter of self-archiving, having actively encouraged authors to do so since 2005 when the US National Institutes of Health (NIH) first requested authors to make a voluntary deposit in PubMed Central.

NPG's License to Publish encourages authors of original research articles to self-archive the accepted version of their manuscript in PubMed Central or other appropriate funding body's archive; their institution's repositories; and, if they wish, on their personal websites. In all cases, the manuscript can be made publicly accessible six months after publication.

Leidėjų nuostatos dėl AP ir talpinimo į talpyklas (2)

- **The American Physical Society**
(<http://publish.aps.org/copyrightFAQ.html#free>)
- Leidžia talpinti publikavimui priimtą, bet dar nerecenzuotą straipsnį (preprintas).
- Leidžia talpinti leidėjo parengtą publikavimui (postprintas).
- Leidžia talpinti publikuotą versiją.
- Leidžia talpinti institucinėje talpykloje ar kt.

Leidėjų nuostatos dėl AP ir talpinimo į talpyklas (3)

- **Springer Verlag**
- Leidžia autoriui talpinti institucinėje talpykloje arba asmeniniame tinklalapyje prie-printą, post-printą, bet ne leidėjo galutinę versiją (print).
- Privalo būti nuoroda į leidėjo versiją.

Leidėjų nuostatos dėl AP ir talpinimo į talpyklas (4)

- **Analytical and Bioanalytical Chemistry**: *On institutional repository or funders designated website/repository after 12 months;*
- **Annals of anatomy - Anatomischer Anzeiger**: *On authors personal or authors institutions server;*
- **Antimicrobial agents and chemotherapy**: *On personal or university-hosted websites only;*
- **Journal of Luminescence**: *On authors personal or authors institutions server.*

Committee on Institutional Cooperation (CIC) priedas prie leidėjo sutarties (<http://www.cic.net/Home/Projects/Library/ScholarlyComm/Introduction.aspx>)

ADDENDUM TO PUBLICATION AGREEMENTS FOR CIC³ AUTHORS

This ADDENDUM hereby modifies and supplements the attached Publication Agreement between:

Corresponding Author _____

Additional Authors (if any) _____

AND

Publisher _____

Related to Manuscript titled _____

To appear in Journal, Anthology, or Collection titled _____

PUBLISHER AND AUTHOR AGREE THAT WHERE THERE ARE CONFLICTING TERMS BETWEEN THE PUBLICATION AGREEMENT AND THIS ADDENDUM, THE PROVISIONS OF THIS ADDENDUM WILL BE PARAMOUNT. IN ADDITION TO THE RIGHTS GRANTED THE AUTHOR IN THE PUBLICATION AGREEMENT AND BY LAW, THE PARTIES AGREE THAT THE AUTHOR SHALL ALSO RETAIN THE FOLLOWING SPECIFIED RIGHTS:

1. The Author shall, without limitation, have the non-exclusive right to use, reproduce, distribute, and create derivative works including update, perform, and display publicly, the Article in electronic, digital or print form in connection with the Author's teaching, conference presentations, lectures, other scholarly works, and for all of Author's academic and professional activities.
2. After a period of six(6) months from the date of publication of the article, the Author shall also have all the non-exclusive rights necessary to make, or to authorize others to make, the final published version of the Article available in digital form over the Internet, including but not limited to a website under the control of the Author or the Author's employer or through digital repositories including, but not limited to, those maintained by CIC institutions, scholarly societies or funding agencies.
3. The Author further retains all non-exclusive rights necessary to grant to the Author's employing institution the non-exclusive right to use, reproduce, distribute, display, publicly perform, and make copies of the work in electronic, digital or in print form in connection with teaching, conference presentations, lectures, other scholarly works, and all academic and professional activities conducted at the Author's employing institution.

THIS ADDENDUM AND THE PUBLICATION AGREEMENT, TAKEN TOGETHER, CONSTITUTE THE FINAL AGREEMENT BETWEEN THE AUTHOR AND THE PUBLISHER WITH RESPECT TO THE PUBLICATION OF THE ARTICLE AND ALLOCATION OF RIGHTS UNDER COPYRIGHT IN THE ARTICLE. ANY MODIFICATION OF OR ADDITIONS TO THE TERMS OF THIS AMENDMENT OR TO THE PUBLICATION AGREEMENT MUST BE IN WRITING AND EXECUTED BY BOTH PUBLISHER AND AUTHOR IN ORDER TO BE EFFECTIVE.

AUTHOR

PUBLISHER

(Corresponding Author, on behalf of all authors)

Date

Date

³ The 12 member universities of the Committee on Institutional Cooperation (CIC) are: University of Chicago; University of Illinois; Indiana University; University of Iowa; University of Michigan; Michigan State University; University of Minnesota; Northwestern University; The Ohio State University; The Pennsylvania State University; Purdue University; University of Wisconsin-Madison.

Giotingeno universiteto priedas prie leidėjo sutarties

(www.uni-goettingen.de/de/191279.html)

VILNIAUS UNIVERSITETO
BIBLIOTEKA

Addendum to Publication Agreement

1. This Addendum modifies and supplements the attached Publication Agreement concerning the following article:

Title: _____

Journal: _____

2. The parties to the Publication Agreement are:

Corresponding author: _____

Publisher: _____

3. The parties agree that wherever there is any conflict between this Addendum and the Publication Agreement, the provisions of this Addendum are paramount and the Publication Agreement shall be construed accordingly.

4. Notwithstanding any terms in the Publication Agreement to the contrary, the author retains the following rights:

- to deposit an electronic copy of the published version (if permitted by the publication agreement) or the final manuscript (after peer review) accepted for publication in an institutional and/or subject-based repository at the moment of publication.
- to provide free of charge access to this electronic copy to anyone through this repository:
 - o immediately if the scientific publication is published "open access", i.e. if an electronic version is also available free of charge via the publisher, or
 - o within [6] [12]¹ months of publication.

5. For record keeping purposes, the author requests that the publisher sign a copy of this Addendum and return it to the author. However, if the publisher publishes the article in the journal or in any other form without signing a copy of this Addendum, such publication manifests the publisher's assent to the terms of this Addendum.

AUTHOR

PUBLISHER

(corresponding author on behalf of all authors)

Date

Date

¹ Choose 6 months for publications resulting from projects in the thematic areas "Health", "Energy", "Environment (including Climate Change)", and "Information & communication technologies" (Challenge 2) and the activity "Research infrastructures" (e-infrastructure). Choose 12 months for publications resulting from projects in the thematic area "Socio-economic Sciences and the Humanities" and the activity "Science in Society". The number of months selected should be identical to the number of months found in the relevant 7th Framework Programme Grant Agreement

Harvardo universiteto priedas prie autorių sutarties

(http://osc.hul.harvard.edu/sample_addendum)

This document is the addendum developed for Harvard FAS faculty in association with the Harvard FAS open access policy of February 12, 2008. The two paragraphs in italics are optional paragraphs used at the author's discretion.

ADDENDUM TO PUBLICATION AGREEMENT

1. This Addendum modifies and supplements the attached publication agreement (the "Publication Agreement") concerning the article titled _____ (including any supplementary materials, the "Article") in _____.
2. The parties to the Publication Agreement as modified and supplemented by this Addendum are: _____ (corresponding author) (individually or, if more than one author, collectively, "Author") and _____ ("Publisher").
3. The parties agree that wherever there is any conflict between this Addendum and the Publication Agreement, the provisions of this Addendum will control and the Publication Agreement will be construed accordingly.
4. Notwithstanding any terms in the Publication Agreement to the contrary, Author and Publisher agree as follows:
 - a. All of the terms and conditions of the Publication Agreement, including but not limited to all grants, agreements, representations and warranties, are subject to and qualified by a non-exclusive license ~~previously~~ granted by Author to Harvard University. Under that license, Harvard may make the Article available and may exercise all rights under copyright relating to the Article, and may authorize others to do the same, provided that the Article is not sold for a profit.
 - b. In addition to any rights retained by or granted to Author in the Publication Agreement, Author retains the non-exclusive right to make the Article available and to exercise all rights under copyright relating to the Article, in any medium, in connection with Author's teaching, conference presentations, lectures, other works of authorship, and professional activities, and to authorize others to do the same.*
 - c. Where applicable, all of the terms and conditions of the Publication Agreement, including but not limited to all grants, agreements, representations and warranties, are subject to and qualified by any non-exclusive license previously granted, or previously required to be granted, by Author to a funding entity that financially supported the research reflected in the Article as part of an agreement between Author or Author's employing institution and such funding entity, such as an agency of the United States government, and or to Author's employing institution.
 - d. Publisher agrees to provide to Author within 14 days of first publication and at no charge an electronic copy of the published Article in a format, such as the Portable Document Format (.pdf), that preserves final page layout, formatting and content of the published version. No technical restriction, such as security settings, will be imposed to prevent copying or printing of that copy. The published version may be used in the exercise of the rights and licenses referred to in the paragraphs above.*
 - e. Nothing in the Publication Agreement will impose any limitation on the rights and licenses referred to in the paragraphs above or any obligation in connection with their exercise. Neither the existence nor the exercise of those rights and licenses will be deemed to violate any representation or warranty or breach the Publication Agreement.
5. Either publication of the Article or Publisher's signature below will constitute Publisher's acceptance of and agreement to this Addendum.

AUTHOR

(corresponding author on behalf of all authors)

PUBLISHER

Europos komisijos rekomenduojamas priedas prie leidybos sutarties straipsniams, kurie finansuojami pagal EK Septintąją bendrąją programą (7BP)

Leidybos sutarties priedas

1. Šiuo priedu keičiama ir papildoma pridedama toliau nurodyto straipsnio leidybos sutartis:

Pavadinimas _____

Žurnalas _____

|

2. Leidybos sutartį pasirašiusios šalys:

Autorius ryšiams _____

Leidėjas _____

3. Šalys sutinka, kad jei esama šio priedo ir leidybos sutarties neatitikčių, laikomasi šio priedo nuostatų ir leidybos sutartis aiškinama atitinkamai.

4. Nepaisant bet kokių leidybos sutartyje nurodytų priešingų sąlygų, autorius išsaugo šias teises:

- tuo metu, kai straipsnis paskelbiamas, įkelti paskelbtos versijos (jei leidžiama pagal leidybos sutartį) arba skelbti priimto galutinio rankraščio (po įvertinimo) elektroninę kopiją į atitinkamos institucijos ir (arba) teminę saugyklą;
- suteikti galimybę visiems nemokamai naudotis šia minėtoje saugykloje laikoma elektronine kopija:
 - o iš karto, jei mokslinis leidinys paskelbiamas kaip laisvos prieigos, t. y. jo elektroninę versiją taip pat galima nemokamai gauti iš leidėjo, arba
 - o per [6 mėnesius] [12 mėnesių]¹ nuo paskelbimo.

5. Duomenų registravimo tikslu autorius prašo leidėjo pasirašyti šio priedo kopiją ir gražinti ją autoriui. Tačiau jei leidėjas straipsnį žurnale ar bet kokia kita forma paskelbia nepasirašęs šio priedo kopijos, laikoma, kad leidėjas sutinka su šio priedo sąlygomis.

AUTORIUS	LEIDĖJAS
_____	_____
(visų autorių vardu autorius ryšiams)	_____

Apibendrinimas: CIC

- **Neišimtinė teisė naudoti, atgaminti, platinti publikaciją, kurti išvestinius darbus, rodyti viešai jos elektroninę, skaitmeninę ar spausdintą versiją, jei ji naudojama autoriaus mokslinėje ar profesinėje veikloje: TAIP**
- **Talpinama:** Tik galutinė publikuota versija per 6 mėn. nuo publikacijos paskelbimo.
- **Neišimtinių autoriaus teisių suteikimas autorių įdarbinusiais ar jo tyrimus finansuojančiai institucijai:** Autorius išlaiko neišimtinę teisę suteikti jam priskirtas neišimtinės teisės naudoti, atgaminti, platinti publikaciją, kurti išvestinius darbus, rodyti viešai jos elektroninę, skaitmeninę ar spausdintą versiją mokslo ir mokymo tikslais jį įdarbinusiai institucijai
- **Sąlygos dėl licencinės sutarties priedo pasirašymo:** Nurodoma, kad bet kokie tiek leidėjo sutarties tiek priedo pakeitimai ar papildymai, turi būti daromi raštu ir pasirašyti abiejų šalių.

Apibendrinimas: Giotingeno universitetas

- **Talpinama:** Jau recenzuota, bet dar nepublikuota versija (jei leidžia leidėjas) arba galutinė publikuota versija. Iškart, jei straipsnis yra publikuotas „atvirai prieigai“ arba praėjus 6 ar 12 mėnesių po publikacijos paskelbimo (pagal teminės veiklas, nurodytas 7BP). Institucinėje ar teminėje talpykloje.
- **Sąlygos dėl licencinės sutarties priedo pasirašymo:** Pasirašytą priedo kopiją leidėjas privalo grąžinti autoriui. Jei leidėjas publikuoja straipsnį žurnale ar kur nors kitur nepasirašęs priedo kopijos, toks elgesys traktuojamas kaip leidėjo sutikimas su priedo sąlygomis.

Apibendrinimas: Harvardo universitetas

- **Neišimtinė teisė...:** TAIP.
- **Talpinama:** Tik galutinė publikuota straipsnio versija, kurią leidėjas atsiunčia pdf formatu per 14 d. nuo publikacijos paskelbimo bet kokioje laikmenoje.
- **Neišimtinių autorius teisių suteikimas institucijai:** Visos leidėjo sutarties sąlygos ir teisės yra neišimtinės licencijos objektas anksčiau autoriaus suteiktos jį įdarbinusiai institucijai. T.y. autorių įdarbinusi ar jo tyrimus finansuojanti institucija gali naudotis visomis neišimtinėmis autorių teisėmis, susijusiomis su straipsniu.
- **Sąlygos dėl licencinės sutarties priedo pasirašymo:** Tiek straipsnio publikavimas, tiek leidėjo parašas ant sutarties priedo bus laikomi kaip leidėjo pritarimas ir sutikimas su šio priedo sąlygomis.
- **Priedo svarumas Leidėjo sutarties atžvilgiu:** Priedas pakeičia ir papildo leidėjo sutartį, pasirašomą tarp autoriaus ir leidėjo, ir esant prieštaravimams tarp priedo ir leidėjo sutarties sąlygų, sutartis bus pakeista, atsižvelgiant į šį priedą.

Apibendrinimas: Mičigano universitetas

- **Neišimtinė teisė...:** TAIP.
- **Talpinama:** Jau recenzuota, bet dar nepublikuota versija iškart. Galutinė publikuota versija, praėjus 6 mėn. po straipsnio paskelbimo. Platinimas internete.
- **Neišimtinių autoriaus teisių suteikimas institucijai:** Leidėjas pripažįsta ankstesnę sutartį dėl neišimtinių autorių teisių priskyrimo autorių įdarbinusiais ar jį finansavusiais institucijai.
- **Sąlygos dėl licencinės sutarties priedo pasirašymo:** Autorius reikalauja, kad leidėjas pasirašytų priedo kopiją ir gražintų autoriui. Jei leidėjas publikuoja straipsnį žurnale ar kokia kita forma nepasirašęs priedo kopijos, tokia publikacija traktuojama, kaip leidėjo pritarimas patekto priedo sąlygoms.
- **Priedo svarumas Leidėjo sutarties atžvilgiu:** Šalys sutaria, kad jei yra kažkoks konfliktas tarp priedo ir sutarties, šio priedo pateikimas yra pirmaeilis ir leidėjo sutartis turi būti sudaryta atsižvelgiant į jį.

Apibendrinimas: Masačusetso technologijos universitetas

- **Neišimtinė teisė...: TAIP.**
- **Talpinama:** Jau recenzuota, bet dar nepublikuota versija pateikiama iškart po publikavimo. Vieša prieiga ne vėliau kaip per 12 mėn. nuo publikacijos paskelbimo. PubMed.
- **Neišimtinių autoriaus teisių suteikimas institucijai:** Visos leidėjo sutarties sąlygos ir teisės negali prieštarauti neišimtinai licencijai, anksčiau autoriaus suteiktai jį įdarbinusiai institucijai. Institucija gali naudotis visomis autorių teisėmis ir įgalioti kitas institucijas jomis naudotis.
- **Priedo svarumas Leidėjo sutarties atžvilgiu:** Šalys sutaria, kad jei yra kažkoks konfliktas tarp Priedo ir Sutarties, šio priedo pateikimas yra pirmaeilis ir leidėjo sutartis turi būti sudaroma atsižvelgiant į jį.

Apibendrinimas: SPARC

- **Neišimtinė teisė...:** TAIP.
- **Talpinama:** Tik galutinė publikuota straipsnio versija, kurią leidėjas atsiunčia pdf formatu per 14 d. nuo publikacijos paskelbimo. Autoriaus ar institucijos tinklalapyje ar skaitmeninėje talpykloje.
- **Neišimtinių autoriaus teisių suteikimas institucijai:** Teisė įgalioti kitus naudoti straipsnį bet kokiems nekomerciniams tikslams, tol kol autorius gauna kreditą kaip autorius, o žurnalas, kuriame straipsnis buvo publikuotas yra cituojamas, kaip pirmas publikacijos šaltinis.
- **Sąlygos dėl licencinės sutarties priedo pasirašymo:** Autorius reikalauja, kad leidėjas pasirašytų priedo kopiją ir gražintų autoriui. Jei leidėjas publikuoja straipsnį žurnale ar kokia kita forma nepasirašęs priedo kopijos, tokia publikacija traktuojama, kaip leidėjo pritarimas patekto priedo sąlygoms.
- **Priedo svarumas Leidėjo sutarties atžvilgiu:** Priede nurodoma, kad abi šalys sutinka, kad iškilus konfliktui tarp priedo ir leidėjo sutarties, šio priedo pateikimas yra pirmaeilis ir Leidėjo sutartis turi būti sudaryta atsižvelgiant į tai.

Išvados

- Atviros prieigos judėjimas įgauna pagreitį, taip pat ir Lietuvoje.
- Keičiasi leidėjų požiūris į atvirą prieigą ir institucines talpyklas. Sherpa / Romeo duomenimis net ~63 proc. leidėjų leidžia talpinti į institucines talpyklas atitinkamomis sąlygomis (<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/index.php?fIDnum=|&la=en>).
- Mokslininkai turėtų palaikyti atviros prieigos iniciatyvas, pateikdami leidėjams savo institucijų parengtas sutartis: priedus prie leidėjo sutarties, kurios garantuotų galimybę talpinti mokslo produkciją į institucinę ar kt. talpyklą ir teikti ją atvirajai prieigai.

- Dėkoju už dėmesį.
 - Klausimai?